

Dětské autosedačky

Publikováno: 7. 3. 2007

Jedním z opatření, která mají snížit riziko zranění při dopravní nehodě, je vybavení vozidel zádržnými systémy. Tím se rozumí bezpečnostní pásy a dětské zádržné systémy (tzv. autosedačky). Tyto systémy patří k nejvýznamnějším prvkům pasivní bezpečnosti ve vozidle. V České republice je však jejich používání velmi podceňováno.

V následující tabulce je zobrazen přehled používání bezpečnostních pasů a dětských autosedaček dětmi na vytipovaných lokalitách v roce 2004. Tabulka je rozdělena do několika sloupců podle věkových skupin dětí a podle jejich polohy v autě (zda seděli na sedadle spolujezdce nebo na zadních sedadlech).

č.l.	Lokalita_Nazev	Den	Čas	p.voz.	Spolujezdec			Zadní sedadla					
					4-18 let	0-4 let	děti 0-4 let	děti 4-12 let	děti 12-18 let				
					Ano	Ne	Sed.	Ano	Ne	Sed.	Ano	Ne	Sed.
101	Rajhrad - Hrušovany u B.	středa	13:20 - 13:45	204					1		6	2	
151	Milonice	pondělí	11:00 - 11:45	159					1	1			
201	Bedřichovice	čtvrtek	15:00 - 15:30	184					6	4			
401	Velká Bíteš - Lhotka	pondělí	14:00 - 14:45	202				2	2	2	4	4	
402	Blučina	středa	11:50 - 12:20	216					2	3			
501	Brno, Botanická	úterý	13:15 - 13:45	197			1	1	1				2
502	Brno, Kounicova	čtvrtek	16:00 - 16:30	219	2	1				3	2		
503	Brno, Hněvkovského	pondělí	14:00 - 14:30	337			1		5	1	2		
504	Brno, Nové Sady	pátek	9:30 - 10:30	358	1	1		2	8	9	7	10	4
505	Brno, Palackého	pondělí	13:00 - 13:30	218				1	1	2	1		

Tab. XX Přehled používání bezpečnostních pasů a dětských autosedaček dětmi.

Vysvětlivky: č.l. - číslo lokality; p.voz.- počet vozidel; Ano/Ne - (ne)připoutané; Sed. - autosedačka.

Nepřipoutané děti podstupují mnohonásobně vyšší riziko vážného úrazu !!!

Nejvíce dětí umírá při dopravních nehodách přímo v autě. V roce 2004 zemřelo v ČR v autech 15 dětí.

Proč děti v autech umírají?

- Není použito žádné zádržné zařízení. Náraz v rychlosti 50 km/hod je pro nepřipoutané dítě stejný jako pád z desetimetrové výšky (z hlediska fyziky je to taková síla, jako kdyby dítě vážilo 300 kg!).
- V momentu nárazu dítě nikdo neudrží v náručí.
- Nezajištěné děti v autě umírají při nehodě 7krát častěji než děti zabezpečené v sedačce
- Náraz v rychlosti pouhých 15 km/hod může být pro dítě smrtelný

Dětské zádržné systémy děti chrání - havárii někdy člověk zabránit nemůže, ale smrti dítěte ano !!!

V zahraničí se problematikou dětských zádržných systémů zabývají mnoho let.

Co by měl vědět každý rodič/řidič:

- Kdy má ze zákona povinnost přepravovat dítě v sedačce
- Že přeprava v sedačce je pro dítě to nejbezpečnější vždy, při jízdě v obci obzvlášť
- Jak vybrat sedačku, která je pro jeho dítě vhodná

Jak tedy správně dítě připoutat? A musíme?

Podle § 6 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, je řidič povinen:

b) přepravovat osobu mladší 12 let nebo osobu mladší 18 let a menší než 150 cm na sedadle vedle řidiče pouze za použití zádržného systému;

c) přepravovat při jízdě po dálnici nebo po silnici pro motorová vozidla osoby mladší 18 let a menší než 150 cm na sedadle jiném než uvedeném v písmenu b), které je vybaveno bezpečnostním pásem, pouze za použití zádržného systému;

e) zamezit používání zádržného systému na sedadlech, před nimiž a vedle nichž je umístěn airbag, pokud toto zařízení nelze na dobu použití zádržného systému vyřadit z činnosti

Připravovaná novela zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích podrobně upravuje povinnosti při přepravě dětí (do 36 kg nebo 150 cm v autosedačce odpovídající hmotnosti a tělesným rozměrům dítěte, nad 36 kg nebo 150 cm připoutané bezpečnostním pásem.)

Pokud dojde k nárazu při dopravní nehodě, pak nemá dítě bez sedačky žádnou šanci na přežití. V Evropě bylo při každé páté nehodě vymršťeno dítě z auta ven, z čehož plyne fakt, že bylo nesprávně nebo nebylo vůbec připoutáno.

Statistika z minulého roku nám ukázala zajímavá fakta: dítě, které sedí v dětské autosedačce a je správně připoutáno, má při dopravní nehodě pětinasobnou šanci přežít a dvojnásobnou šanci, že nebude těžce zraněno oproti dítěti, které v sedačce nebylo. Více než polovina připoutaných dětí vyvázla z dopravní nehody zcela bez zranění.

Připoutejte si je, člověk nikdy neví ...

Obrázek přejatý z kampaně v Belgii (pořádané IBSR v roce 1996)

I přes tato fakta lze vidět na našich silnicích nezodpovědné řidiče, kteří děti převáží pouze volně na sedadlech. Na vině je i dnešní uspěchanost - rodiče nechtějí ztrácet čas usazováním potomků do dětských autosedaček pokud jedou kratší trasu ve městě a podceňují skutečnost, že počet dopravních nehod ve městech a obcích několikanásobně převyšuje počet dopravních nehod na dálnici. Mezi nejčastější příčiny dopravních nehod v obci patří nevěnování se řízení vozidla, nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem a nedání přednosti v jízdě. K vážné dopravní nehodě může dojít i při malé rychlosti. Nechcete přece, aby mělo Vaše dítě tržné rány na hlavě a v obličeji, vyražené zuby, otřes mozku nebo jiná poranění hlavy.

Co možná nevíte:

- 95 % dopravních nehod způsobí lidský činitel
- Za porušení povinnosti zajistit během převozu dítě může řidič dostat pokutu až 2000 Kč
- Můžete být odsouzeni na několik let vězení, pokud zraníte nebo usmrtíte dítě při dopravní nehodě – i Vás samotné ohrožují bezohlední řidiči, kteří své dítě neusazují do dětských autosedaček a s kterými se můžete kdykoli střetnout !!!

Obrázek přejatý z kampaně v Belgii (pořádané IBSR v roce 2001)

Kdykoliv cestujete, můžete ovlivnit bezpečnost dítěte!!! Nenechávejte děti zbytečně umírat !!!

Jaká sedačka je tedy vhodná pro mé dítě?

Norma EHK OSN č. 44 rozděluje sedačky do 4 skupin:

- Skupina 0, 0+ (0-13 kg)
- Skupina I (9-18 kg)
- Skupina II (15-25 kg)
- Skupina III (22-36 kg)

Mnoho typů dětských autosedaček je schváleno ve více třídách (např. 0-I, I-III), někdy je však nutné provést malé úpravy (např. odmontování opěradla autosedačky).

Skupina 0, 0+ - vhodná pro děti od narození do 13 kg

Do této skupiny patří systémy pro přenášení kojence (vypadají jako skořápka s horním držadlem) anebo speciální korbičky dětských kočárků, které lze použít již od narození dítěte. K této skupině

patří i 0+, zde jsou dětské zádržné systémy obdobné, ale rozsah jejich použití je od narození až do 13 kg. Pro časté delší cesty (delší jak 90 minut) preferujte korbičku - tzv. přepravní lůžko. Poloha vleže je pro kojence nejpříznivější. Přepravní lůžko musí být připevněno na zadním sedadle vozidla tak, aby hlavička dítěte byla na vzdálenější straně ode dveří vozidla.

Nevýhody přepravního lůžka:

- Zabírá více místa než sedačka
- Poskytuje menší ochranu než sedačka
- Dítě z ní rychle vyrostе
- Nesmí tak být používán jakýkoli košík nebo korbička kočárku - musí mít zkušební značku

Dítě převázejte co nejdéle proti směru jízdy, na předním nebo zadním sedadle. V této poloze snáze odolá nárazu, protože se sníží zatížení krku a páteře. Pozor však na deaktivaci airbagu při umístění autosedačky na předním sedadle !!!

Skupina I - vhodná pro děti od 9 kg do 18 kg

Tyto zádržné systémy mají integrované bezpečnostní pásy (čtyř a pětibodové provedení). Od 9 kg může dítě sedět po směru jízdy. Dejte pozor na správné vedení pásů.

Skupina II - vhodná pro děti od 15 kg do 25 kg

Tyto zádržné systémy využívají k upevnění dětí bezpečnostní pásy vozidla určené pro poutání dospělých. Bývají doplněny ochranným pultíkem. Pozor na správné vedení pásů!

Skupina III - vhodná pro děti od 22 kg do 36 kg, do výšky 150 cm

Představitelem této skupiny zádržných systémů je tzv. podsedák mírně klínového tvaru bez opěradla, na kterém dítě sedí a je připoutáno běžným bezpečnostním pásem vozidla.

Děti vyšší než 150 cm se poutají pásem vozidla stejně jako dospělí tříbodovým bezpečnostním pásem - ramenní pás směřuje přes klíční kost (nikoli přes krk!) a pánevní je veden přes kyčle (ne v pase)!

Nákup sedačky

- Autosedačka musí být opatřena štítkem s homologační značkou a údajem o rozsahu hmotnosti dítěte, na kterou byla přezkoušena. Z tohoto štítku také zjistíte, kdo systém vyrobil a schválil.
- Materiál sedačky musí vykazovat schopnost tlumit náraz.
- Vezměte dítě s sebou, pokud je to možné, přijedte i s vozidlem, kam má být autosedačka instalována.

- Do zvolené sedačky posadte dítě. Sedačka musí odpovídat výšce a hmotnosti dítěte a parametrům automobilu (vybavení dvoubodovým nebo tříbodovým pásem, délka pásů, případně vybavení systémem ISOFIX).

Co je to ISOFIX?

ISOFIX je speciální systém úchytů, které jsou spojeny přímo s karoserií vozu. Tento systém nevyžaduje připevnění sedačky pomocí bezpečnostních pásů auta. Sedačka se zabezpečuje pomocí upevňovacích míst na sedadle. Nebezpečí nesprávné instalace je minimální a to díky viditelným ukazatelům, které ukáží, zda autosedačka je/není správně upevněna. Tento systém se nepoužívá u skupin II a III.

Od února 2006 musí být všechny automobily povinně vybaveny tímto systémem. Starší modely, které jsou již na trhu budou muset být vybaveny tímto systémem do roku 2011.

- Návod k použití a instalaci by měl být v českém jazyce, srozumitelný, měl by obsahovat podrobný popis postupu instalace autosedačky ve vozidle – v dobrých prodejnách vám při nákupu poskytnou odborný výklad včetně ukázek umístění v autě.
- Sedačka musí být v autě připevněna, tak aby se s ní téměř nedalo pohnout.
- Pásky musí přiléhat k tělu dítěte co nejtěsněji (tzv. pravidlo „dlaně“ - pod pás byste měli prostrčit pouze dlaně), pásky by neměly dítě škrtit.
- Pokud dítěti přechází více než 1/3 hlavičky přes okraj sedačky, je nutné přejít do větší autosedačky (pravidlo „očí“)
- Spona se nesmí dotýkat tvrdé části sedačky – při nárazu by se mohla rozepnout. Pásky upínejte přes pánev, nikoli přes břicho.
- Prostor pro dítě tvoří základ pro pohodlné cestování

Nákup použité sedačky

Pozor na:

- Minulost sedačky (nehoda) – poškození sedačky po dopravní nehodě nemusí být na první pohled patrné
- Jiné poškození, opotřebení

Kupující by měl znát „životopis“ sedačky.

Doporučuje se:

- vzít k prodejci, aby ji nechal přezkoušet výrobcem
- u každé sedačky, která přestála nehodu, vyměnit alespoň popruhy

Informace o kampani Pásovec

V roce 2005 poprvé v ČR probíhá kampaň Pásovec zaměřená na používání dětských zádržných systémů. Kampaň vychází z velmi úspěšného nizozemského projektu a je podporována Evropskou unií.

Kampaň má mezinárodní charakter, kromě ČR se zapojily i další státy EU (Belgie, Německo, Nizozemí, Švédsko, Finsko, Polsko, Slovinsko, Španělsko, Portugalsko).

V České republice kampaň realizuje Centrum dopravního výzkumu za podpory Ministerstva dopravy (oddělení BESIP) ve spolupráci s Národní sítí zdravých měst a s Policií ČR.

Proč se vlastně kampaň koná?

Je zapotřebí zvýšit informovanost veřejnosti o problematice používání dětských zádržných systémů a lépe chránit nejzranitelnější účastníky silničního provozu – děti.

Nosičem kampaně a jejím maskotem je dětská hračka – pásovec, která je určena k distribuci dětem v cílové skupině 3-12 let (preferováni jsou děti prvních a druhých tříd ZŠ a děti v mateřských školkách).

Proč právě pásovec?

Pásovec byl již ve starobylých civilizacích symbolem bezpečnosti. Toto pozoruhodné zvířátko dokáže v případě ohrožení velmi efektivně chránit měkké části svého tělíčka pancířem složeným z pásů. A právě to je cílem kampaně – pomocí pancíře (autosedačky) a pásů chránit nejsnáze zranitelné pasažéry cestující v osobních automobilech – děti.

Co se děje v rámci kampaně?

V průběhu kampaně dostane víc než 100 000 dětí hračku pásovce Eliho, která jim bude veselým společníkem na cestách a bude ukazovat, že být připásaný v pancíři je nejen bezpečné, ale může to být také zábava.

Současně bude probíhat informování dětí i dospělých o tom, jak vybrat vhodný typ autosedačky, jak ji instalovat v automobilu, jak má být správně dítě připásané a jak k pásu připevnit hračku pásovce. Děti si budou moci s pásovcem hrát také na internetu.

DĚTSKÉ AUTOSEDAČKY

Průvodce pro výběr
a
používání autosedačky
pro vaše dítě

PŘIPOUTÁŠ MĚ?!

www.mdot.cz

POMŮŽEME VÁM VYBRAT SPRÁVNOU AUTOSEDAČKU PRO VAŠE DÍTĚ

Výška	Stupně	Pro děti do 150 cm
do 150 cm	SETPNA II	Pro děti do 150 cm DO 25 kg (22,24 kg)
150 - 180 cm	SETPNA I	Pro děti do 180 cm Až do 36 kg (32,24 kg)
180 - 200 cm	SETPNA I	Pro děti do 200 cm Až do 36 kg (32,24 kg)
200 - 220 cm	SETPNA I	Pro děti do 220 cm Až do 36 kg (32,24 kg)